

GODZIĆ SIĘ (1239) *vb impf*

się (726), się (513).

o jasne (w tym 1 r. błędne znakowanie).

inf godzić się (15). ◇ *praes* 1 sg godzę się (3). ◇ 2 sg godzisz się (3). ◇ 3 sg godzi się (865). ◇ 3 pl godzą się (36). ◇ *praet* 3 sg m godził się (14). *f* godziła się (1). *n* godziło się (139), godzi(e)ło się (1); -iło : -(e)ło *ActReg* (2 : 1). ◇ 3 pl m pers godzili się (4). *subst* godziły się (3). ◇ *plusq* 3 sg n godziło się było (6), godzi(e)ło się b(e)ło (1) *PaprUp*. ◇ *fut* 3 sg n będzie się godziło (13), będzie się godzić (3), godzić się będzie (2); będzie się godzić *BielSjem* (2); będzie się godziło : będzie się godzić : godzić się będzie *LibLeg* (1 : - : 1), *Mącz* (1 : 1 : 1). ◇ 3 pl m pers będą się godzić (1). *subst* będą się godzić (1). ◇ *imp* 3 sg niech, niechaj się godzi (4). ◇ *con* 3 sg m by się godził (2). *f* by się godziła (4). *n* godziłoby się, by się godziło (107), byle się godziło (1). ◇ 3 pl m pers by się godzili (1). *subst* by się godziły (3). ◇ *con praet* 3 sg n by się było godziło (4), godziłoby się było (1); by się było godziło : godziłoby się było *CzechEp* (1 : 1). ◇ 3 pl m pers godziliby się byli (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVI – XVIII w.

1. *Nadawać się, być przydatnym, zdatnym; aptum esse Mącz, Cn; esse accommodatum a. idoneum a. natum ad aliquid Cn* (164) : *RejJóz* Q2v; Niechby wtem náłádowáli oraczow/ ktorzy náfiawłfy zboża/ nye zaráz gdy wznidzye onego zna álbo lieką/ ále gdi fie yuż będzye godziło. Ták też oni niechay nye zaráz młodego lyná dáya wflużbę/ áliżby fie godził y vftał. *GliczKsiąż* I4v; *RejWiz* 39, 57v; *BibRadz Ez* 15/5; Náłyz powoli máiac/ ludzi z dobytki wypádzáli ktore fie godziły/ á ktore chore ná mieyfcu rościęli. *BielKron* 407; potrzeba ięft [!] yżebyfmy wiedzieli/ yż pamięć okrom dowćipu niewiele fię godzi *KwiatKsiąż* K2; *Abi nescis inescare homines, Ydź precz/ niegodziłz fie/ Nieumiesz fie s ludźmy obchodzić Mącz* 104c; *Puto, Obrzezuyę/ chędożę/ odćinam przecz [!]* to co fie nie godzi. *Mącz* 332d, 333b; *BielSpr* 2v; nie godziliby fie byli żołnierze w wylaniu fie krwi cudzey y niewinney kocháiący: ábo fie o żołnierftwie pytáiący. Ale próci y fćzyrzy rybitwowie. *CzechRozm* 254; *GostGosp* 64.

godzić się do czego (16): *FalZioł* IV 19c; *RejPs* 219v; Niczemnac ięft żebrácza pokorá/ Nie godzi fie do náłzego dworá *BielKom* F5v; Názwan yeft prokurator/ do prokurácyey fie tedy tylko godzi/ á nye do náuki álbo pifmá, *GliczKsiąż* N6, H6; *KwiatKsiąż* Kv; *Esse in pabulo dicitur res aliqua, Godzić fie do yedzenia. Mącz* 428d; *Equi ad vecturam idonei, Konie godne w wóz/ godzą fie do furmáná. Mącz* 477b; *GórnDworz* B5v, T8v; Niegodzą fię do rycerfkich fpraw [*Parum valent ad rem militarem*] kochánkowie á zbyteczni ludzie *ModrzBaz* 109v, 37v, 132v, 134v. *Cf* »godzić się do boju«, »godzić się do wojny«.

godzić się dla kogo (1): Przyedzie gość/ iuż go w więtfzey cerimoniey chowác muśi bo iuż muśi być wino [...] y kálzá ryżowa ná wieczerzą/ bo fie iuż ięczmień dla pániey nie godzi. *RejZwierc* 31.

godzić się komu, czemu (21): *Syrzyłko* *tey Felchus* [...]. Godzi fie ktorzi maia niemocz S. *Walantego/ y niewiaftam* ktorim macica wynidzie *FalZioł* IV 35d, IV 2d, 28c; Bo co fie nam nie godzi to dáymy do Bogá *RejWiz* 39, 114v, 169; koźde miáfto [...] niech ták będzie wygládzone/ żeby nie tylko ludziom/ ále też y beftiam/ nie godziło fie [*invia sit*] ná miefłkánie ná wieki *Leop Esth* 16/24; *RejFig* Bb7v; *Non est e re nostra, Nie godzi fie nam/ Nie nieśie nam tá rzecz požitku. Mącz*

353b; Tegoć też nie wczynie [!] [bo wino] łtháre iełt á kwásne/ á nie godzi fie twemu przyrodzeniu. *HistRzym* 112v, 112v [2 r.]; *MWilKHist* F4; *BielSjem* 34. Cf »diabłu się godzić«.

godzić się czemu [= do czego] (12): Tęłz [!] oni do składania wierłzow/ y rozumnym wmiętnościami [!]/ a ci *ad reales* to iełt rzecznym godzą fię. *KwiatKsiąż* Kv. Cf »niczemu się nie godzić«, »godzić się wszemu złemu«.

godzić się k(u) czemu (47): Rzeczy będące przemyłłaćz/ łmierćz pamiętaćz/ tzo fie włzitko ku nałze⁸⁰ pana łłżbie niegodzi *ForCnR* C3v; korzeń Sofnki godzi fie ku lekarłtwam *FalZioł* I 42b; then Pałternak domowy węczey fie godzi ku pokarmam niłzi ku lekarłtwan *FalZioł* I 105b, I 47a, 50c [2 r.], 76a, d, 81d (20); *BielŻyw* 27, 113; s ktorych te ktore fie godziły ku małżełntwu á rodzeniu dzyatek ofobliwemi dołtoynołcyami á myełfcm s práwá y włtawy łwey opátrzył *GliczKsiąż* C5, K6; *RejWiz* 114v; *BibRadz Is* 41/7; Też w niktorych wielka okwitość pamieci iedrnienie/ á takowi fię ku wywiadowaniu hłtoryey y ku zatrzymaniu wpamięci wiele Xiąk prawnych barzo godzą. *KwiatKsiąż* K2; W ktorych tedy ołowna á tępa iełt [*dowcipu ostrość*] mało fię ku wczeniom godzi *KwiatKsiąż* Lv, Kv, K2; Restio, id est, ad reserandum laborandum colendumque aptum esse [...] Ku łzczepieniu/ oráninie łpráwówaniu fie godzi. *Mącz* 353d; *BielSpr* 34. Cf »godzić się ku bojowi«, »nikczemu się nie godzić«.

godzić się na co (37): A krolyewye gych miłółcz, łyepyey zawzdy rołzvmeyą ktho łzią na thakye czczy godzy nyłch ktho ynny. *MetrKor* 31/620v; Korzenie boragowe niegodzy fię na lekarłtwo *FalZioł* I 17d; *Leop Esth* 16/24; A wodá węc brzegi rwąc/ bárzo łudzyom łzkodzi/ Ale gdy cícho płynie/ ná włzytko fie godzi. *RejZwierz* 66v; *BielKron* 272; *KochSat* C; Conditivus, Co fie ná długie chowanie godzi. Ut: Conditiva mala, Yáblka długoleżące. *Mącz* 63a; Foro uti proverbium, Vmieć kupowác y przedawác/ to yełt vmieć fie obeysć. Ná włziłtko fie godzić. *Mącz* 135a, 43b, 92b, 138d, 149d, 473d, 497d; *Prot* D3; *BiałKat* 26; á ktorzi nie wedle godności łą ná wrzędy wywylżeni/ ábo iákiami pożytkami opátrzeni/ cí álbo fię niegodzą ná wrzędy Rzeczypołpolitey [*ii sint inepti muneribus reipublicae*]/ álbo fię nieták przeciwo niey záchowuią iákoby powinni *ModrzBaz* 19; Bo tu dawa znác/ że łudzie rozpiefzczonego żywotá/ niegodzą fię ná rycerłki łtan [*militiae parum aptos esse*] *ModrzBaz* 109v, 40; *KochPieś* 21; *PudłFr* [3]; iż iełliby kto wciął dąb w máiętności inłzého/ przez páńłkiéy woley/ ktoryby fie ná ołi godził [*ad axem valentem JanStat* 1111]/ [...] winę ktorą zowá piętnądzięłtą ma onému záplácić *SarnStat* 668; *KmitaSpit* A4v. Cf *Ze zdaniem*, »ninacz się nie godzić«, »godzić się na wojnę«.

godzić się w co (5): LVbłzczek iełt ciepły y łuchy w wtorym łłopniu/ nafienie s korzeniem godzą fie w lekarłtwo/ ale fie łłfcie niegodzi *FalZioł* I 74c, I 86d, 116d; Niedziwuy łádámie miły Niegodziłz mi fie s tym w połły. Boś fie ty náuczyl w Ráiu Przechádząc iáko po gáiu. *MWilKHist* F4.

godzić się prze kogo (1): Non est tui stomachi, vel non facit ad tuum stomachum, Nie twoyski/ nie godzi fie prze eię. *Mącz* 420a.

godzić się kim (1): Nie godziłz fię Able połłem Bo małz zátarłzkę z Káimem. *MWilKHist* F4v.

cum inf (18): Aż drugi raz oracł chodzi/ A żyto się iuz żąc godzi *BierEz* O; *FalZioł* III 42a, IV 2d; *BielKron* 95; Arabilis terra, Ziemiá ktorá fie godzi orác/ álbo/ ktorá nie zápiekla yełt. *Mącz* 16d; Esculentus, Yedzący co fie godzy yeść. Esculenta animalia, Zwierzęta które fie godzą yeść. *Mącz*

108c; Sementicus [!], Co fie liać godźy/ álbo co może być fiano. *Mącz* 381c, 30a, 150c, 151b, 255c, 307c, 353d; *ModrzBaz* 23; *GostGosp* 52, 120. Cf »godzić się na wojnach bywać«.

Ze zdaniem dopełnieniowym [w tym z zapowiednikiem: na to (2); aby (5), by (1), żeby (1)] (7): Coś fłyfłał odemnye przy wyelu śwyádkow/ to porucz wyernym ludźyom/ ktorzy fye ná to będą godzić/ áby ine vczyli. *KromRozm II* g3; *KrowObr* 118v; A iefli fie kthorzy godzą ná to by byli popifáni miedzy nas [si qui ex vobis apti sunt conscribi inter nostros]/ niech będą popifáni *Leop* 1.*Mach* 13/40, *Matth* 5/13; á ninacz inego fię nie godźi/ iedno áby była fpalona w ogniu *BibRadz Ez* 15 arg; *HistRzym* I22v; *RejPosWiecz*² 93.

W charakterystycznych połączeniach: godzić się na chowanie (5), ku czemu dobremu, do jedzenia, ku lekarstwu (20), na lekarstwo (2), w lekarstwo (4), ludziem (4), posłem, w posły, do roboty, ku uczeniom, na urząd (2), na wszystko (2); godzić się chować, jeść (5), orać (2), siać, żąć.

Przysłowie: Gdyż fie ludzyom nie godzi/ á owlzem ni Bogu. *RejWiz* 169.

Zwroty: »godzić się ku bojowi, do boju« = *egredi (ad) pugnam PolAnt* [szyk zmienny] (10 : 1): Byli tedy Rubená pierworodnego fyná Izráelowego policzeni/ według rodu [...]/ ktory iedno miał dwádziefciá lat y wyżfzey á godził fie ku boiowi. *BibRadz Num* 1/20, *Num* 1/22, 24, 26, 28, 30 (10); Y do boiu do rády náfz Waclaw fie godzi *PaprPan* F4v.

»diabłu, czartu się godzić« [szyk zmienny] (6 : 1): *RejZwierc* 76v; *Mącz* 367b; iefli tháki był Scipio/ iákiego ia mam w fáfliectwie/ tedy fie dyabłu godził *GórnDworz* Q3v; *RejZwierc* 105v, 243; *KochFr* 22; Máydeburfkie práwo/ ktore fię też Czártu godźi/ niech przy nich zoftánie *GórnRozm* E4.

»niczemu (dobremu), ninacz (dobrego, inego), nikczemu (inszemu), na nic się nie godzić« = *ad nihilum valere Vulg* (10 : 9 : 4 : 1): Goniá Lifa nie dla mięfa ale dla fkory, bo mięfo niczemu fie nie godzi *FalZioł* IV 14a, I 78d, IV 19c; *BielKom* E6; *GliczKsiąż* H6; *KrowObr* 118v; A prawieby myfl náfzá niewolnicá byłá/ A ni nacźby dobrego iuż fie nie godziłá. *RejWiz* 136v; Bo połamią fie gáłęzi niedofzłe/ y owoce ich nieuzyteczne/ y niedozrzále á kwásne ku iedzeniu/ y ná nic fie niegodzą [ad nihilum apti]. *Leop Sap* 4/5, *Matth* 5/13; Iedno tho co było niczemne á ninacz fię nie godźiło [quicquid autem erat contemptibile et dissolutum] to pozábiiáli. *BibRadz* 1.*Reg* 15/9, *Ez* 15 arg, 15/5; *BielKron* 94v, 272; *GórnDworz* Cv, Ff3v; *HistRzym* 122v; *RejPosWiecz*² 93; Tákże y káždy czego w łobie rozumem nie vmiárkuie/ thedy będzie iáko on głóg przy drodze czo íam drapie/ á iágodá fie niczemu dobremu nie godzi. *RejZwierc* 74v, 71, [121]v, 143v; *BudBib Sap* 13/13; *PowodPr* 74.

»godzić się na wojnę, do wojny, na wojnach bywać« = *posse ad bella procedere Vulg* [szyk zmienny] (2 : 1 : 1): I byłá wfyfłtká summá fynow Ifráelfkich [...]/ ktorzy fie godzili ná woynách bywać/ po fześć kroc fto tyfiąc/ y trzy tyfiące/ pięć feth y pięćdziefiát mężow. *Leop Num* 1/45, *Num* 1/40; bo kto tákowym nie iefł/ ná woynę fye niegodźi. *OrzRozm* K4v; Miedzy infzemi namiot fkor żorawich ftroyny Iuż nie ná deždź/ lecz przedsię godził fię do woyny. *KmitaSpit* A4v.

»godzić się wszemu złemu« (1): Będziemy li źle mówić/ y źle czynić k temu/ Będą fye godzić náfzé fprawy włzemu złému. *PudłFr* 18.

a. *Podobać się, w smak być [komu]* (1) : Iednemu fłuźebnikowi rzekł ktory go nigdy wniczym niewyfłtrzezał ani karał, nie godzić mi fie fłuźba twa *BielŻyw* 166.

2. *Mieć wartość (1)* : Valet in vulgus insipientium opinio, Godzi sie prze społółtvo fzałonych ludzi zdanie. *Mącz* 474a.

3. *Być, zostawać [za kogo] (1)* : Nie bądź onym Ieleniem/ co go ma Lew wodzić/ Gdyż sie łam zá tego Lwá/ s czálem możelz godzić. *RejZwierz* 109v.

4. *Schodzić się, łączyć się (1)* : Gdzie sia godzi <lanczi> hymyenyne ich zimyenyem dziedziczow mnyeyschego Tharchomyna. *ZapWar* 1542 nr 2504.

5. *Zamierzać (1)* : o ktorzych wyfzey w kfyęgách tych zmienká byłá/ ále trudno było wiedziéc o czym/ á owfzém profłakowi/ ktorzym fye ia téz rádźić godzę/ á nie biegłym kthorzy więcéy wiedzą. *SienLek* V4v.

6. *Zwykle bezpodmiotowo: należy, wolno, trzeba, można, przystoi, wypada, jest zalecane, dopuszczane; licet Mącz, Calag, Cn; decet Mącz, Calep; fas est Mącz, Cn; competit, consentaneum est, convenit, decorum est, integrum a. liberum a. uti par est Mącz; condecet Calep; ius est Cn (1070)* : *BierEz* A4v, P2; *PatKaz I* 11; bo ony nyechodzyły wzadnich zlich rzeczach czo bi fzye nyegodzyło. *LibLeg* 11/154v; *MurzNT* 58v, *Mar* 2/24; Pátrzże tedy ábys plácił według tego coby sie godziło *GliczKsiąż* M8, M7, O2v; *GroicPorz* i4 [2 r.]; *KrowObr* 83v; A nic mię nie żáluycie/ áni sie to godzi/ Bo dopiro iuz práwy Krol sie wam nágodzi. *RejZwierz* 34v, 21v; *BibRadz Act* 8/37, II 95d marg; *BielKron* 209v, 392v; Ius dicis, Mówiłz co sie godzy. *Mącz* 86b; Fas, Słufzno/ Godzi sie/ Práwie/ Co nieyełt zákázano. *Mącz* 118d, 79c, 101a, 118d [2 r.], 192d [2 r.], 205c (17); Bo czálem sie tráfi/ iż zá popełnione grzechy mniey niżby sie godziło ludzie żáluia *KuczbKat* 195; A czemuby sie nie miáło godzić? gdyż to ielł poftánowienie Boże/ y powfzechne rofkazanie iego: żeby zli byli karáni *CzechRozm* 254v, A3, 50, 101v, 175; *PapRpan* C; Záprawdę miáloby to być karano/ ielliby wczem okrutnie/ łákomie/ ábo ináczey niżli fię godzi [*contra quam deceat*]/ łobie poczynáli. *ModrzBaz* 46v, 43 [2 r.]; *SkarJedn* 257; *Calag* 179a; *SkarŻyw* 372; *CzechEp* *4, [383]; *BielSjem* 15; A fzáte oblecz nową: inák fye niegodzi: Wefoły to dzień ma być/ co fye weń człek rodzi. *PudlFr* 73; Wiecey niżlic przifłalo potzales bel broic/ Nad to niłz sie godziło iales sie y ftoic. *PapRup* Av, F; *GrochKal* 3; tedy téz Rzecz społółta poko sie godzi/ ma záżywác zdrowia y dziélności iego *OrzJan* 65; *WujNT* *Mar* 2/24, *Luc* 6/2, s. 462, 470; *SkarKaz* 313b, 350a, b; Pómni wždy na to ktoś ielł: y co sie wždy godzi. *GosłCast* 36.

godzi się komu, czemu [w tym: cum inf (354), ze zdaniem (7)] (423): *BierEz* H4, Pv; *GlabGad* K6v; pomagacz chczą tile yle sye ych M. godzycz bedzie bespyeczenstwa swego nyenarvčhayacz *LibLeg* 10/115, 10/92, 11/22v, 65, 70v; *RejPs* 133; *ComCrac* 22; *SeklWyzn* 3v; *KromRozm I* Pv; *MurzHist* A2v; Hnet łobie wfzyłtko przypifuiie/ hnet mniemá aby mušię co chce godziło *MurzNT* 11, 21, 43v, *Matth* 12/4; *KromRozm II* h, h4v, y2; *DiarDop* 102; *BielKom nlb* 4, C6v, E5v, G2v; *GliczKsiąż* C5, D3, E3v, E5, F6, Lv, M4v; *GroicPorz* i3v [2 r.], r4v, cc3, dd; *KrowObr* A2, 2, 99v, 101v [2 r.], 109; *Leop Ruth* 4/6, *Esth* 16/19, *Ier* 38/5, *Dan* 6/8, *Mar* 10/2, *Act* 21/37, 22/25; *OrzList* d2; *UstPraw* C2, G2v; *KochZuz* A2v; *LeszczRzecz* A6; *BibRadz* *2v, *4v, *6v, I 113d marg, 186a marg (12); *OrzRozm* V2v; Słyłzē iż sie ná to Przełożeńłtvo ieden byerze ktoremu sie to niegodzi gdyż ielł Krolem Neápolitánłkiem *BielKron* 194v, 55v, 67, 100v [2 r.], 106v, 109v (32); *GrzegRóżn* N2; *KwiatKsiąż* D2v, F4, F4v, H3v, N4 (8); Non est mihi integrum, Nie godzi mi sie. [...] Si mihi esset

integrum, Bymi fie godziło/ álbo by tá rzecz ná mnie leżała. *Mącz* 171d, 84b, 85c, 177c, 190d, 192d [3 r.] (13); *OrzQuin* Dv, L4v; *Prot* B3, Dv, E; Ale/ iż Człowiek fklonnieyfszy zawnždy bywa ktemu/ co fye iemu lubi/ niż ktemu co fye mu godzi *SienLek* 31v; *RejAp* 62; *GórnDworz* Q4v; *HistRzym* 72; *RejPos* 124, 219v, 320; *BiałKat* 83v, 273v; *KuczbKat* 215, 275 [2 r.], 300, 350, 405; *RejZwierc* 47, 83, Bbb2v; *BielSpr* 24; *WujJud* 22, 70v, 160, 173v, 214v, 264v; *WujJudConf* 51v, 158v, 173v, 188, 247v; *RejPosRozpr* b3, b3v, b4v, c2 [2 r.], c3; *RejPosWstaw* [21²], [21³], [21³]v; *BudBib* I c [2 r.], 1. *Mach* 14/44; *Strum* A6v; *BiałKaz* F2, M3v; *BudNT przedm* a5v, c5v, *Matth* 18/33, 20/15, *Mar* 6/19[18]; Iefli fie nam teraz nie godzi domyflać tego: tedy fie też Apoftołom y infzym wierzącym także nie godziło. *CzechRozm* 191v; Otoż ábym ia to tym lepiej od ciebie poiąć y wyrozumieć mógł/ co fie godzi/ á co nie godzi człowiekowi Chriftiánfkiemu/ w czym mu fie záprzec trzebá/ á w czym nie trzebá. *CzechRozm* 231, 5, 14v, 25v, 82v, 97v (43); *PapPan* B3v, G, K3, V3v; Niegodzi fię wam [Non decet vos] [...] ieden tylko ftan ludzi dla niegodności kárác/ á ná ten ieden ftánowić/ co fię im godzi/ á co niegodzi [quid eos habere qmd non, quem ad finem et quousque liceat] *ModrzBaz* 99v, 15v, 18v, 22v, 25v [2 r.], 26 (43); *KochOdpr* B4, C; *SkarŻyw* 47, 74, 165, 167, 194 (17); *StryjKron* 612; *CzechEp* *4, 7 [3 r.], 14, 15 [2 r.], 16 (32); *NiemObr* 5, 123, 131; *KochSz* A2v; rzekli iey: Páni fláchetna náwiedza cię Chryftus z Apoftołmi fwemi/ ofiáruy fię im/ á będzie zbáwioná dufzá twoiá: rzekła: Nie mam mężá domá/ przeto mi fię nie godzi fámeý *WerGość* 218; *WerKaz* 284; Oplákuiem powińnych/ y tak fie nam godzi *WisznTr* 8; *BielSjem* 23; *PudlFr* 67; [Przodkowie] Proftą rzeczą mowili co fie im godziło *BielRozm* 8; *GórnRozm* F3v; *KochWr* 23, 28; *PapUp* E2v, F2, G [3 r.], Gv [2 r.], H3, I, K2v; *ZawJeft* 32, 39, 40; *ActReg* 79, 86, 154, 159, 164, 174; *GórnTroas* 21; *GrabowSet* T3; iefliż fie wam iuz zwyciężonym ná zwyciężce wáfzē godziło/ czemuż także pod zwycięztwem Tureckim nie ma fie godzić fzukác záfię zwycięztwá fwęgo? *OrzJan* 24, 37, 38, 43, 75 [2 r.], 84, 115; *LatHar* +4, +5v [2 r.], 328 [2 r.], 393, 587, 697, 731; *WujNT przedm* 17, *Matth* 3/15, s. 22, 23, *Matth* 12/2 (31); Orator tedy y świetcki wczyniłby to/ iáko takowy. Lecż Káznodziei krześciánfkiemu to fię nie godzi/ y owfzem nietylko wielomowftwo álbo iákie pochlebftwo *WysKaz* 40; *JanNKar* B2; *SarnStat* 80, 263, 318, 465, 748, 944; *PowodPr* 39, 68; *SkarKaz* 40a, 44b, 156a, 157a, 205b; *CzahTr* B4v, G2, I3v; *KlonWor* 55; Nie dáię ia przygány komu fię co godzi/ Ze fię on według ftanu ftroi/ ábo chodzi *ZbylPrzyg ktv*, B2, B4v.

godzi się na kogo (1): Oratorie, Wymównie yáko fie ná yednego rządneho wymowcę godzi. *Mącz* 270a.

cum inf (801): Czym fie komu nie godzi być/ Prozno fie má o to kuścić *BierEz* Pv; GÓdzi fie tu na tym mieftczu powiedzieć ktoremi znamiony płod vmarły poznać *FalZioł* V 32, V 34, 35, 36, 37; Przeto godzi fie od człowieka począc náfze powiadanie *GlabGad* A5; Tu fie godzi wiedzieć iż członki w cieie też wnątrzne, rozne fprawy maia. *GlabGad* F, B5, E2v, E4, E5, F4 (17); *MiechGlab* 62 [2 r.], 76; *LibLeg* 10/92, 11/65, 159v; *WróbŻółtGlab* A5; *RejPs* 133, 149, 207; *ComCrac* 22; otym niegodzi mi fię tak fzeroko pifac/ iáko czy ktorzi mię znaia wmieliby w. K. M. powiedzieć. *SeklWyzn* 3v; *HistAlHUNG* A2; *KromRozm* I Pv [2 r.]; Bo iefli infzy milczá/ ia niewiem dla czego to czynia/ abo iefli wtym przed panem Bogiem wymowiēni będą/ To wiem/ że fię godzi fzczygłowi fpiewać *MurzHist* A2v; *MurzNT* 18v *marg*, 21, 43v, *Matth* 12/4, 10 (11); á tám [w niebie] flyfłá táyemne

flowá/ ktorých fy nye godzi człowyekowi mowić *KromRozm II* h, h4v, x4v, y2; *KromRozm III* Fv, F5, N7; *DiarDop* 102; Mierność we wźem záchowác toć fie pánnie godzi *BielKom* C6v, nlb 4, G2v; Mífáby nye byłá/ áni fie yey godzi myeć bez thych rzemyęsnikow. *GliczKsiąż* G6v, C5, D3, E5, F6, I5 (12); *GroicPorz* d4v, i3v [2 r.], r4v, bb, cc3 (11); Komuřz tu tedy godzi fie więcey wierzyć/ iefli Kryřtuřowi Synowi Bożemu/ który iefł prawdá tzyli tobie tźłowiekowi *KrowObr* 58v, A2, 2, 56, 99v, 101v (9); *Leop Ruth* 4/6, *Esth* 1/19, 16/19, *Ier* 9 arg, 38/5 (13); Křyądz Krowicki w Liřciech řwoich piřál teź do mnie tákowe rzeczy/ o ktorých krzeřciánřkiemu człowiekowi řłuchác fie niegodzi: ktore ná dole wářzey M. wypifzę. *OrzList* d2; *UstPraw* C2, G2v; Y rzekł ieden/ zda mi fie południe iuź nádchodzi. A namá teź ku obiádu pokwápić fie godzi. *KochZuz* A2v, ktv; *LeszczRzecz* A6; *RejFig* Aa4; *RejZwierz* 3, 77; W Ták zacney á řwiętey řpráwie/ gdyby řię dłuźřzemi řłowy zábáwić godziřo/ tedy koniecznie trzy rzeczy řobie przed oczy brácřbychmy mieli. *BibRadz* *3v, *3v, *4v, I 11d marg, 43c marg, *Lev* 7/24 (23); *OrzRozm* V2v; Tu fie teź godzi przypomnieć/ czym teź lud řořpolity tego weřela vřył *BielKron* 331, 15, 38, 55v, 57v, 67 (38); *GrzegRóżn* N2; *KwiatKsiąż* A4, A4v, D3, D4v, F4 (12); Dies Fastus, w który řády moźono trzimác Nefastus, W który fie niegodziřo řádzić. *Mącz* 88b; Illutibilis, Czego fie nie godży vmywác. *Mącz* 165c; Indeprecabilis, Nievbłáglywy który fie nie da vprořić/ niewřyty. Nieubłágány/a/e. Indeprecabilis poena/ Winá którey fie nie godży odpuřcić. *Mącz* 168c; Mihi non est liberum hoc facere, Nie godzi mi fie tego vczinić nie mam tey mocy. *Mącz* 190d, 79c, 84b, 85c, 118c, d [3 r.] (30); *OrzQuin* Dv, L4v, V2v; Powiedzmi/ pry/ Rycerzu řławy znákomitey/ Iáko řię godzi řłużyć Rzeczypořpolitey? *Prot* D, A2v, B3, Dv, E; *SienLek* 33, 37v; *SienLekAndr* a2v; *RejAp* 62; Woiewodá ieden/ kthorego miánowác fie niegodzi/ miał ten obyczáj *GórnDworz* R, b2 [2 r.], D7v, Q4v, Z4v, Gg; *GrzepGeom* O4; *HistRzym* 72; *RejPos* 124, 219v, 224v, 250, 320; *RejPosWiecz*³ 98; *BialKat* 83v, 273v; Niech cie nic nie obraźa moje prowadzenie/ Gdyź fie godzi ná wřzytko mieć dobre baczenie. *HistLan* C4v, D3v; *KuczbKat* 80, 105, 135 [3 r.], 150, 155 (23); *RejZwierc* 83 marg, Bbb2v; *BielSpr* 16, 24; Bo iefli fie nic Piřmu przydáwác nie godzi/ tedy pewna rzecz/ że wřzyřtkie Luterřkie księgi nic inřzego nie řá/ iedno proźną pracá *WujJud* 75, 22, 59v marg, 70v, 72, 151v (26); *WujJudConf* 51, 51v, 158v, 173v, 188, 247v; *RejPosRozpr* b3, b3v, b4, b4v, c2 [2 r.], c3 [2 r.]; *RejPosWstaw* [21²], [21³], [41⁴], [143³]; One⁸⁰ řię teź tu opuřzczać niegodzi/ iź tu znajdzięř kilka řłow nowych od nas zá niewořá wynáleźionych. *BudBib* I b4, c, *Esth* 9/28, *Eccli* 39/21, 25, 1.*Mach* 14/44, 2.*Mach* 12/14; *HistHel* C3v; *Strum* A3v; Godzi řię teřz řářkom wářzym w řpomionác zwięřřtwo godney pámięci ktore řię řtáło z Henriká Krolá Sweckiego *BialKaz* L3v; *BudNT przedm* a5v, c2v, c6v, *Matth* 18/33, 20/15, *Mar* 6/19[18], *Luc* 14/4; iefliby fie ták godziřo zá řłowká řápác/ tedy to zá tym poydzie/ że ábo Adam grzeřřnym nie był choć zgrzeřřzył *CzechRozm* 18; Godziřo fie byřo koniecznie pierwey w to weyřrzeć/ y to wyrozumieć/ co to iefł/ chodzić w ćiele/ być w ćiele *CzechRozm* 39; tedyć fie pierwey godzi pilnie przypátryć/ řpráwie oney dźiwney BOżey w rzeczách onych ćieleřnych zakonnych *CzechRozm* 210v; Ale gđzieby nie mieli od Bogá rořkázania ořobliwego/ tedy fie im nigdy řadnego człowieka zábijác nie godzi: áni go zábijác máię. *CzechRozm* 239v, 5, 14v, 25v, 50 [3 r.], 56v (57); *PapřPan* B3v, V2, V3v; zá ktorých boiáźniá/ niegodziřo řię [non licebat] młodzieńcowi proźnowác/ w domiech nierządnych ábo w kárcźmách zásiádác/ áni řię grámi iákiemikolwiek báwić: niegodziřo řię [non licebat] niewieřcie/ ták w vbiorzech/ iáko teź y w

inłzych włzelákich łpráwách/ gránic [...] przełtępowác *ModrzBaz* 31v; A iellize lekarze z lekarzow/ rzemieśnicy z rzemieśnikow/ zapásnicy z zapásnikow nierodzą fię/ profłzę niech fię godzi [*fas sit*] rzeczy łobie podobne do podobnych przypodobác *ModrzBaz* [41]v; Niech by fię niegodziło rzeczy iákiey Rzeczyłpolitey záłtáwionej przedáwác [*Ne liceat ... divendi*]. *ModrzBaz* 124v, 11, 12v, 15v, 18v, 22v (52); *ModrzBazBud* ¶5; Godzili fię co ná to odpowédác á czas prozno trawić/ bázrom wáptł. *SkarJedn* 233; Tu fię godzi vwáżyć/ wierny Chrześciáninie/ iáko miedzy Greki [...] miał Pan Bog [...] łwoie Greki ktorzy kościół Rzymłki oczýściáli *SkarJedn* 265, A3, A*v, 31, 77, 222 (13); *KochOdpr* B4, C; *Oczko* 1v, 10v, 17, 22v, 23, 26; Ná koniec zámlczéc fię niegodzi iego Apółtołłkiego łercá y dułz prágnienia/ łktorym fię ielzłcze ná koniec popiłál. *SkarŻyw* [236]; ále ták wielki gniew ná ciáło ktore go do grzechu wiodło/ chwálić y náłłádownác bázro fię godzi. *SkarŻyw* 321, 16 [2 r.], 30, 40, 47 *marg*, 59 (42); *MWilKHist* D3, F2; Niegodzi fię teź mlczeniem opułcić trzećiego dziwu *StryjKron* 350, 66, 612; iż fię zádnemu nigdy prawđziwemu Chriłtyáninowi/ nie godzi dla różney wiáry nikogo trapić/ przełłádownác/ mordowác. *CzechEp* 35; Ale fię godzi łłowá I. M. o tym połóżyć/ ktore łá ty. *CzechEp* 337, *4, 7 [2 r.], 10, 11, 14 (53); *NiemObr* 5, 20, 40, 55, 80 (9); IEłliby w moich xiáżkách co tákiego było/ Czegoby fię przed pánną czytác niegodziło: Odpułć *KochFr* 13, 79; *KochSz* A2v, A3; *ReszPrz* 18, 66; *WerKaz* 284, 285; *BielSjem* 23; *KochPieł* 51; *KochTarn* 77; *PudłFr* 67, 71, 74; *ArtKanc* K3; *GórnRozm* B, B4, B4v, Dv, F3v; *KochWr* 23, 28; Godzieloc łie belo vtzinic nic to włzitkiem Senatorem/ yako radzi Cicero *Paprup* H3, Cv, D2, E2v, F2, G [2 r.] (11); Oycowi łye ma godzić zábić dziećię łwoię *ZawJeft* 39, 32, 33, 39, 40; *ActReg* 40, 86, 114, 119, 154, 159, 164; Infandus – Ten ktorego łie wiliczacz niegodzi, nie wiliczoni. *Calep* 531b, 229b, 547b; *Phil* P4; *GórnTroas* 21; *KochCn* B4; PRze zdrowie gołpodarż pije/ Włtaway gołciu: á prze czyie? Prze Krolewłkie: powłtawaymy [...]. Prze Królowéy: włtác fię godzi/ Y wypić *KochPij* C4; *GrabowSet* T3; *KochFragJan* 4; Záczym łłuzłnie y przyłtoynie wálzę kró: M. Królem krółów Krzełciánłkim/ nie ieno mieć/ ále zwác łie godzi *OrzJan* 95, 8, 24, 37, 38, 43 (15); *LatHar* +4, +5, +5v [2 r.], 327, 328 [2 r.] (12); Iákoby ták rzeklá. Aczeł ty ielł ániół/ ácz mi wielkie połelłtwo przynołłz: ále fię mnie przećię mężá znác nie godzi. Iákoź tedy bez mężá mátką będe? *WujNT* 194; Mamy ołtarz: z ktorego nie godzi fię ielć [*edere non habent potestatem*] tym ktorzy przybyłkowi łłuzá. *WujNT Hebr* 13/10, *przedm* 3, 17, *Matth* 3/15, s. 11, 16 (76); *JanNKar* Av, B2; *SarnStat* 4, *6v, 80, 216, 263 (23); *KlonKr* F2v; *KmitaSpit* C6; *PowodPr* 39, 55, 58; Mułiáłyby teź być w niebie rzeczy zwierzłownie ołoby chlebá y winá/ czego y dziećięciu nierozumnemu nie godzi fię mowić y myłłić. *SkarKaz* 157a, 40a, 44b [2 r.], 155a, 156a, 157b (19); *CzahTr* B4v, G2, G3v; *PaxLiz* D2v; *SkarKazSej* 691b, 692b, 694a, 701b; *KlonWor* 44, 55; Ale teraz ináčzey/ mam niewiáłtkę w domu Przeto mi fię nie godzi zalecác nikomu. *ZbylPrzyg* B4v, B2.

Ze zdaniem podmiotowym [w tym z zapowiednikiem: to (3); aby (43), iżeby (7), by (1), iż (1), żeby (1)] (53): gdy czála głowa okrągła, godzi łie aby teź człęłci iey to łłłt, człłonki ku okrągłłci ciágnęły. *GlabGad* B8v; godzi iee thedy iż kto chce nieczo komu dáć mułi to łam pirwey mieć. *GlabGad* E2v; *LibLeg* 10/66; *GliczKsiąż* F3v, M7, N7v; *BibRadz* *2v, *6v, *Hebr* 2/10; Ani fię teź godzi [...]/ iżeby kto bržuchem pokarm/ y pićie mierzić miał *KwiatKsiąż* D2v, A2v, D2v, D4v, L, N3, Qv; par fuerit utamantem redames, Godzi łie ábyłł miłuyácego ciebie záłł miłował. *Mqcz* 276c, 383c, 482a; *KuczbKat*

15, 60 [2 r.], 180, 235, 370, 435; Iż nie godzi sie temu kto fwiat zwycięzy/ aby sie miał dąć białym głowam wyciężyć. *RejZwierc* 47; *WujJud* 264; *RejPosWstaw* [21³]v; *CzechRozm* 3; Abowiem godzi się/ żeby kázde zgromádzenie o tych ftárání miáło [*Decet enim coetum unumquemque curam eorum habere*] *ModrzBaz* 37v; Bo poniewáz sie zniáz żadne rzeczy niemogą o zacność fpierác/ przeto niechby fięteż to niegodziło/ aby one ochędoftwá/ ktore iey fámeý fą włafne/ miály być przy rodzeniu álbo łzczęściu poftępowáne [*nefas sit etiam ornamenta illi propria cum aliis communicare seu naturae seu fortunae bonis*]. *ModrzBaz* 51v, 21, 23, 25v, [41], 77v (13); *SkarŻyw* 235, 451; *CzechEp* 134; *WerKaz* 291; *WisznTr* 31; *Phil* S6; *OrzJan* 129; *WujNT Hebr* 2/10; *JanNKar* B2; A godziłz sie to/ aby człowiek Bogu łztychy ábo rány zádawał *PowodPr* 25.

W charakterystycznych połączeniach: co się (nie) godzi (28), to się (nie) godzi (30); godzi się apelować (3), badać, brać (7), bronić (zbraniać) (7), być (9), chlubić się (3), chwalić (4), czytać, da(wa)ć (21), dołożyć, (do)wiedzieć (się) (22), dowieść, jeść (jadać) (15), mianować (2), mie(wa)ć (29), (na-, przy-, w-, wy)писаć (przypisować) (12), nasładować (4), obaczyć (3), odmieniać, (od)powiedać ((od)powiedzieć) (21), odrzucać, odstępować (odstąpić) (6), (o-, od-, prze)- puszczać ((o-, od)puścić) (22), ostać, pełnić, poczynać (2), podawać, spojrzeć (2), pokaz(ow)ać (2), położyć, (po-, do-, z)myślać (myślić) (9), postępować (2), powtarzać (4), pożędać (5), pożywać (7), pracować, przeciwieć się, przestąpić (przestępować) (8), prześladować (8), przydawać (7), przyjąć (2), przypatrzeć się (5), przypomnieć (przypominać, przepominać) (10), przystąpić (przystępować) (4), przywieść (2), robić, rozpamiętać (3), rozszerzyć, rozumieć (5), rzec (2), słuhać (8), (s)pytać (4), trapić, trzymać, (u)czynić (56), ujmować (2), upomnieć się, uważać (2), uży(wa)ć (20), walczyć (4), wejrzeć, wątpić (2), wierzyć (8), włożyć (2), (w)spominać (wspominać, wspomnieć) (5), (wy)cierpieć (8), (wy)mówić (wymawiać) (36), (wy-, u)prosić (9), wywiedować się, wyznaczyć, (za)bawi(a)ć (4), (za)bi(ja)ć (16), zachować (5), zamilczeć (7), zaniechać (2), zataić, (z)łamać (7), zwać.

Przysłowie: godzi sie aby sie táz miárką odmierzyło iáką sie co bráło. *JanNKar* B2.

Fraza: »jak(o) się godzi« = *niekiedy 'należycie, właściwie'*; (*ad*) *amussim, uti par est Mącz; ut dignum est Vulg* (59): Ktorego vporu (iako sie godziło) pirweyiefmy miernymi fłowy bronili/ ale ty mało pomagały *ForCnR* E; á tak pothym vwarz tę kokofz iako sie godzy á oney polewki napijay sie *FalZiol* I 46b, V 22d, 27; *LibLeg* 11/22v, 156 [2 r.]; *ZapWar* 1550 nr 2665; iefli przedtem iakokolwiek czytać vmiál/ i zamaluczkiem zwycaiem/ nietrudno iako się godzi poznać/ czym iedna od drugieí różná *MurzOrt* Bv; *GliczKsiąż* Dv; *GroicPorz* i4v, tv; *BielKron* 116v, 178, 321; Poenam dignam scelere suscipere, Być skaran yáko sie godzi zá fwoyę złość. *Mącz* 36c; Genium suum fraudare, Skępieć Ofzczędać sie/ Nieużyć ták yáko sie godzi. *Mącz* 136b; Extremam adhibere manum, Wypráwić yáko sie godzi. *Mącz* 209a; Hoc stabilito probe et fixo, Vftánowiwfzy to yáko sie godzi. *Mącz* 411c, 3d, 8c [2 r.], 90b, 119c, 138b (19); *SienLek* 101; *RejPosWiecz*² 94; *HistLan* E; *RejPosWstaw* [143⁴]; *CzechRozm* 70, 160v; *PaprPan* G; A iż wždy wfpomina iáko tákó fłowo Boże/ y nim fię też zákłada: choćiaz nie ták iáko fię godziło: ani iáko fámo w łobie brzmi *CzechEp* 140, 7, 10, 129, 153, 156, 332; *CzechEpPORz* **; Wktorym: Actie tak się pokazał y stanał iak się godziło. *ActReg* 50, 49, 79, 126; *Phil* E2; *WujNT* 2.Thess 1/3, s. 890 marg, Bbbbbb; Iáko gdyby kto nie vcziwie iáko sie godzi perfonę iáką nieuczcił która iest ná vrzędzie *SarnStat* 1271; *KmitaSpit* C4.

Szeregi: »nie chce ani się godzi« (2): Alye czo fie obroni doticze tedi tho iego k. mt oznaymvye panu Voyewodzie iíf ma szcefazrem thureczkim przymyerze, nad ktore nicz vczinicz nycheczce, ani fzie theíf godzi *LibLeg* 6/55v; *BudNT przedm* d2v.

»być nie może ani się godzi« (1): Przeto też te przyczyny W. Mći. przekładam [...]: ponieważ inaczey być niemogło/ ani fię godziło. *BudNT przedm* a3v.

»[ktoś] (nie) może i (ani) godzi się [komu]« (2): tegoć żadną miarą pozwolić nie mogę: ani mi fie też to godzi *CzechRozm* 234v; Woyewoda Poznanfki [...] tile ile mogl y godzilomu fie przeciwko onemu gwaltowi fie opanowal *PaprUp* I.

»godzi się, to jest nie masz nic na przekazie« (1): Oto wodá coź ieft ná przekázie ábym niemiał być ponurzony? A Filip rzekł: Iesliże wierzyfz ze wżyfłkiego fercá/ godzi fie/ to ieft niemálfz nie ná przekázie? *CzechRozm* 258.

»nie należy ani się godzi« (1): á tho coście dáli ná fpiřku odpowiedź/ álbo Apologią/ wżákezm y powiedzieli/ że iuż fwałmi około wiáry więcey fwarow niechcem mieć ani dopuřczamy nikomu/ więtfza część zámyka roznice/ gdyż też tho nam thák wiele tego nienależy ani fie godzi *BielKron* 208v.

»nie godzi się, ale się podoba« (1): Iuż to dżiř w obyczay Wefłło, że nie to co fię godzi, ále co fię Komu podoba czynią. *CiekPotr* 77.

»(nie) godzi się i (ani jest) potrzeba« [szyk 3 : 1] (4): Iákoż iednák y potrzebá tego y godzi fie práwie *GliczKsiąz* A4; Bo Doktorowi y miřtrzowi/ ani fie godzi/ ani potrzebá yeř piřkáyac wgarsć chytác. *GliczKsiąz* Lv, N7v; *RejPos* 124.

»godzi się i rzecz powinna jest (a. powinien jest)« (2): Mniema X. K. iź mu fię godzi/ y powinien ieft/ przeto iź ieft Krzeřćiáninem/ heretyki nie tylko lżyć ále też y przefładowác y mordowác *CzechEp* 15; Iź iefli fię to tám godziło/ y owřzem to rzecz powinna byłá/ bo to Bog řam chćiał mieć: áby koniecznie každy taki zámordowány był: a cżemuby to y teraz nie miáło być? *CzechEp* 31.

»godzi się i jest pożyteczno« (1): y godzi fię y wielce ieft pożyteczno/ tym fię řpořobem przypátrzyć: iáko fię to vřpráwiedliwienie grzeřznego řtáie. *SkarKaz* 347a.

»godzi się a przysłuszy« (1): Prořę was thedy brácia [...]/ ábyřcie chodilh ták iáko fie godzi á przyřłufzy ná powołanie wářze *RejPosWiecz*² 94.

»(nie, ani) godzi się, (i, albo, ani, nie) przystoi« [szyk 14 : 5] (19): Coź rodzicy płod řwoy zaby myeli tráćić á řzpáćić řwą yáką złá řpráwą/ nye godzić fie ani przyřtoi řadnemu. *GliczKsiąz* E3v, L; *KrowObr* 101v; Non decet neque convenit, Ani fie godzi/ ani przyřtoyi. *Mqcz* 482a, 79c [3 r.], d, 295c, d, 482a; *CzechRozm* 253v; A iákoż przyřtoi ábo fię godzi řádu tákiego powodem y przyczyná duchowney ořobie być? *CzechEp* 61, 7, 204; *Calep* 235a, 290b; *OrzJan* 84, 129.

»(nie) godzi się i rzecz (jest nie)przystojna« [szyk 1 : 1] (2): *KuczbKat* 300; pilnie Ich M. vpominał/ mówiac że rzecz przyřtoyna/ y godzi fie/ infzé wżyfłkié rzeczy ná řtronę odłóżywřzy/ do téy řáméy woyny wżyfłkim fie rzućić *OrzJan* 111.

»przyzwoita jest abo się godzi« (1): a drudzy [mówiá] pax vobis/ miařto zwyczáiného pozdráwiania/ iáko by to iem řamem a niewřyfłkiem mowic przyzwoitá byłá/ abo się godziło. *MurzNT* 43v.

»nie godzi się ani wolno jest« (1): Dla czego też przed tem nyewolnikom fie nye godziło/ áni wolno było wcząć thákich náuk yedno wolnym á fláchetnym *GliczKsiąż* M4v.

α. *Z podmiotem* (7) : Też ná vrząd Rádziecki przynależy [...] gry łzkodliwych y nieutciwych iáko karth/ koftek/ y innych ktoreby fye niegodziły/ zábraniać *GroicPorz* b4; by offiárował zá fie dwa wroblá żywe/ ktore by fie godziły ieść [*quibus vesci licitum est*]/ y drzewo Cedrowe *Leop Lev* 14/4; *CzechRozm* 252.

godzić się komu (2): poniewałz ty miedzy wšyftkimi náukámi náfwobodnieyfze fá/ y naypierwŕze/ á przeto też napierwŕzym ludziam/ to ieft/ Krolom / Xiążętám godzá fię *KwiatKsiąż* N3v; Choćiáz fie ondzie wiele rzeczy godziło/ ktore fie iuż pod nowym przymierzem wiernym nie godzá. *CzechRozm* 252.

cum inf (2): I tak mayá mniemać/ iż nie wšyftki rzeczy godzá fie czynić/ ktorebyfmy łatwie [!] przes możność albo prziftep mogli wykonać. *KwiatKsiąż* D2v; *Mącz* 295c.

Szereg: »należeć a godzić się« (1): Quaero an libertates testamento datae competierint, Pytam yelli wolności Teftámentem poftánowane należały/ á godziły fie dáć. *Mącz* 295c.

β. *W inf* (1) : Competere item, Prziftać/ godzić fie/ należą. *Mącz* 295c.

a. *Ze względów niezależnych od woli ludzkiej: nie ma przeszkód, jest wykonalne, udaje się* (15) : Thedy pożywać mierności á powciągnienia przez nieiaki czas/ albo też mierną purgacją ciała temu pomoc: Ieftliżeby fie godziło. *FalZioł* V 32.

godzi się komu (2): A táko o tym rádźili/ Iżby go zdráda zgubili: Iáwnie się im nie godziło/ Wiele ludzi po nim było. *BierEz* G4; *NiemObr* 4.

cum inf (10): *BibRadz Is* 30/14; W tym morzu nie ieft wodá czyrwona iáko drudzy mnimáią/ iedno iáko y w drugim/ ále iż fie ná nim nie godzi w nocy żeglować dla fkał ktore w wodzie fá/ wednie iádąc/ ftroże [...] obaczáią fkały łzkodliwe á oŕtregáią okręty. *BielKron* 457v, 424; *Inhabitalis*, Gdzie fie niegodzy miefzkać. *Mącz* 151b; A iefliby fye iemu krwie niegodziło puścić/ poftáwić mu bánki pod żebry ná brzuchu *SienLek* 61, 33v; *Inciduus* – Czego fie rebac niegodzi. *Calep* 519b; *GostGosp* 96; *OrzJan* 56; *WujNT* 504.

Szereg: »nie godzi się albo nie może być« (1): *Infandus*, *Niewimowny*/ Co fie nie godzi álbo nie może być mowá ofięgniono. *Mącz* 118d.

α. *Z podmiotem [cum inf]* (1) : *Diurnus*, *Dzienny*. *Labor diurnus* Iednego dnia robotá albo/ która fie tylko we dnie robić godzi. *Mącz* 88c.

*** *Bez wystarczającego kontekstu* (1) : *Druga pieśń*/ notá iey. Iuż fie godzi ferce fwe etc. *MycPrz* I [A3]v.

Synonimy: 1. *nadawać się, służyć*; 2. *należy, przystoi, przysłuszy, trzeba*.

Formacje współrdzenne: *dogodzić się, nagodzić się, pogodzić się, ugodzić się, zgodzić się; nagadzać się, przegadzać się, ugadzać się, zgadzać się*.

Cf **GODZĄCY SIĘ**